

Aquest home que ven forques. Ara, com cent, com mil anys enrera; com si el món fós incommovible...

Clixé Bosch

RECORDS DE LA INFANTESA

Ah, si, ja m'en recordo! Era un home petit i prim, portava barba un xic grisa i quan parlava ho feia amb una veueta adequada a la seva estatura.

Hi ha persones que han nascut per ésser reis o grans per-

sonatges i qui per manobre, i no falta qui les dona per jeure. Aquell homenet havia nascut per vendre «romansos» i a fe de Déu que havia trobat el que cercava, ja que no feia res més que això, trafiquejar amb aquest paper imprès de colors virolats, tan ordinari.

L'espectacle més interessant i de més transcendència del mercat, per a nosaltres, era aquell home, que solia posar-se a la plaça del Bestiar, dessota d'una raquítica acàcia; pujava damunt d'una cadira i ja teníem el nostre heroi a punt d'entrar en funcions.

Recitava «Els fàstics», «El Cargol», «La fiera malvada», però amb quina gràcia, filllets! Allà hi havia de tot. Només tenia un defecte i és que quan passava una noia, el recitat del «romanso» quedava interromput i de la boca d'aquell home en sortia un *requiebro* que no us dic res. Però, això sí, tot seguit tornava a la feina, i nosaltres, en sentir-lo, quedàvem embadalits.

El que també ens cridava molt l'atenció, era uns homes amb uns grans draps pintats amb uns quadrets fets a corre-cuita que esplicaven l'últim «horrorós» crim ocorregut. Les pintures eren barroeres, i el color que hi era més abundant, que l'artista l'havia abocat sense consciència, era el vermell, que volia representar sang. En veure-ho, creieu-me, feia posar els cabells de punta. Això sí, en cap d'aquells pendons no hi mancava la guàrdia civil ni el patíbol. I en ésser acabada l'explicació, que es feia donant cops de canya en els quadrets perquè el públic es fés més càrrec de la *tragèria*, venien aquells crits llastimosos de: *Madres que tenéis hijos...* mentre escampaven l'explicació en uns papers impresos que els venien a deu cèntims.

Un dels tipus que també era sant de la nostra devoció era el Noi de Tona. Tots els vestits que li havia vist portar li venien grans; al menys n'hi cabien quatre com ell; anava amb un barret tot rebregat i unes sabates que «reien». Com a físic, era un home regular d'estatura, sec, això sí, sense cap dent. L'haurieu vist dalt d'un banc de la plaça del Bestiar i la seva retòrica era feta de rodolins. La gent se l'escoltava i quan havia acabat es treia unes alicates no molt netes i s'oferia al públic com arrenca-queixals, i sempre hi havia qui estava tip de sofrir de la boca i pujava al banc, despreocupat, perquè d'una manera o altra se li acabés el turment.

Llavors vèiem el Noi com s'arremengava el braç dret i amb tota la senzillesa obria la boca del pacient i d'una estirada sense consciència arrencava un queixal que el mostrava al públic amb orgull professional. Això no vol dir que de vegades s'equivocava i n'arrencava un per altre.

El de la Tisana Constantina també mereixia la nostra atenció. Era un home vellet, vestit pulcrament. Explicava la utilitat de la seva tisana amb un to senyor i a nosaltres ens feia aguantar un aparell de vidre en el què hi havia un líquid vermell, el qual per la pressió de la mà feia moviment i, segons deia aquell home, allò explicava als entesos l'estat de salut i li servia d'excusa per a demostrar la utilitat de la mercaderia que oferia al públic.

De molts més personatges de mercat podríem parlar, tals com En Grau, amb els seus jocs de mans, i aquell altre que venia vidres d'augment i per fer-ne l'elogi ens parlava de la torre Eiffel i de la catedral de Babilònia.

Aquest era, per nosaltres, el mercat, que no deixava d'ésser interessant i que també ens costava algun sacrifici, ja que en arribar a casa ens obsequiaven amb una senyora estirada d'orelles per haver-nos perdut de vista tot el matí.

JOAN CUCH